

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันซึ่งเป็นโลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่เศรษฐกิจการค้าเสรีและกลไกตลาดแพร่ขยายอย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศพัฒนาแล้วหรือประเทศกำลังพัฒนา ทำให้ภาครัฐมุ่งส่งเสริมการแข่งขันด้านการค้าและการลงทุนให้เกิดขึ้นภายในประเทศ เพื่อยกระดับและสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมให้ดียิ่งขึ้น ทำให้การทำธุรกิจข้ามชาติต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น แต่การสร้างที่น่าเชื่อถือและสร้างพันธมิตรบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility - CSR) ก็เป็นปัจจัยที่ทวีความสำคัญยิ่งขึ้นด้วย

ปัญหาการให้และรับสินบนในหน่วยงานของรัฐ เป็นปัญหาสำคัญและเป็นปัญหาใหญ่ในหลาย ๆ ประเทศ การให้และรับสินบนในวงราชการเป็นปัญหาสังคมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ บั่นทอนการพัฒนาประเทศและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความเจริญในสังคมและความผาสุกแก่ประชาชนมาเป็นระยะเวลายาวนาน ถึงแม้ว่าในปัจจุบันสังคมจะมีความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาการให้และรับสินบนในวงราชการมากขึ้นแต่ปัญหายังเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง มีรูปแบบและพฤติกรรมการเรียกรับสินบนที่เปลี่ยนแปลงและแตกต่างไปจากอดีตและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น¹

อย่างไรก็ตาม ปัญหาการทุจริตในภาครัฐที่เกิดขึ้นคือ การให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการทำธุรกิจ เช่น การบริการนำเข้าส่งออกสินค้า และการขอใบอนุญาตประกอบการต่าง ๆ เป็นต้น ทำให้ต้นทุนทางธุรกิจสูงขึ้น ประชาชนต้องรับสภาพกับสินค้าและบริการราคาสูง สาธารณูปโภคที่ไม่ได้มาตรฐาน รวมทั้งเป็นการทำลายการแข่งขันที่เป็นธรรมและเสรีต่อผู้ประกอบการรายอื่น ๆ ทำลายโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจ ทำลายการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจจากต่างประเทศ และทำลายความน่าเชื่อถือของประเทศ

¹ จาก เจ้าพนักงานของรัฐเรียกรับสินบน ... หนังสือพิมพ์ “ออกจากราชการ” (น. 1), โดย นิธิยุ อินทร, พนักงาน, ม.ป.ป., กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.

แต่ปัจจุบันประเทศไทยมิได้เป็นเพียงประเทศที่รับการลงทุนจากต่างประเทศเท่านั้น นักธุรกิจของประเทศไทยยังได้ไปลงทุนทำธุรกิจในต่างประเทศด้วย โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียน ตามรายงานการลงทุนของโลก ปี ค.ศ. 2006 (World Investment Report 2006) ซึ่งจัดทำโดยองค์การสหประชาชาติกล่าวถึงการลงทุนในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาน้อย (Least Developed Country) ว่าบริษัทข้ามชาติจากประเทศกำลังพัฒนาได้กลายเมื่อนักลงทุนที่สำคัญในกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาน้อยโดยประเทศกำลังพัฒนาที่มีเงินลงทุนในต่างประเทศ (FDI) สูง ได้แก่ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศคาซัคสถาน ประเทศปารากวัยและประเทศไทย²

ประเทศที่มีการพัฒนาน้อย หมายถึง ประเทศที่พิจารณาจากรายได้ของประชาชน คุณภาพชีวิตของประชาชนและความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ ซึ่งนักธุรกิจไทยเข้าไปลงทุนในประเทศดังกล่าวจึงมีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับการให้สินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศในธุรกิจระหว่างประเทศ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องออกมาตรการบังคับใช้กฎหมายการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ

ปัญหาการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศจึงไม่ได้เป็นเรื่องระดับท้องถิ่นของแต่ละประเทศอีกต่อไป แต่เป็นปรากฏการณ์ข้ามชาติซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมทั้งปวง ทำให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและควบคุมการทุจริตเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 ที่ประเทศไทยเป็นรัฐภาคีลำดับที่ 149 อย่างสมบูรณ์ในวันที่ 30 มีนาคม 2554 กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ รวมทั้งร่วมมือกับรัฐภาคีอื่นในการดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับความผิดต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิผลของการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายในการต่อต้านความผิดภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 ใน 4 เรื่องได้แก่ การป้องกันการทุจริต การกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการติดตามทรัพย์สินกลับคืน³ สำหรับการกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003

² From *World Investment Report 2006 FDI from Developing and Transition Economies: Implications for Development* (p. 24), by UNCTAD, 2549, Switzerland: Author.

³ จาก *ทิศทางประเทศไทยในฐานะที่เป็นภาคี UNCAC 2003* (เอกสารประกอบโครงการฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการให้ความรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง) (น. 1), วันศุกร์ที่ 17 สิงหาคม 2555 ณ ห้องชมราชมรรคา โรงแรมโอเรียนท์ แอ๊ด ดีลักซ์. ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง. กรุงเทพฯ.

กำหนดไว้ในหมวด 3 ข้อ 16 ซึ่งได้กำหนดเรื่องการให้สินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ และเจ้าพนักงานขององค์การภาครัฐระหว่างประเทศไว้ 2 ส่วน

ส่วนแรกคือ ให้รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องรับเอามาตรการทางนิติบัญญัติและมาตรการอื่น ๆ ที่อาจจำเป็นเพื่อกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการให้สินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าพนักงานขององค์การภาครัฐระหว่างประเทศเพื่อให้เจ้าพนักงานผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นกระทำการใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน เพื่อให้ได้มาหรือคงไว้ซึ่งประโยชน์ทางธุรกิจหรือประโยชน์อื่นใดที่มิควรได้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ

ส่วนที่สองคือ ให้รัฐภาคีแต่ละรัฐต้องพิจารณารับเอามาตรการทางนิติบัญญัติและมาตรการอื่น ๆ เช่นที่อาจจำเป็นเพื่อกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการเรียกหรือรับสินบนโดยเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าพนักงานขององค์การภาครัฐระหว่างประเทศเพื่อให้เจ้าพนักงานผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นกระทำการใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน⁴

นอกจากอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 ที่ได้กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศและเจ้าพนักงานขององค์การภาครัฐระหว่างประเทศไว้แล้ว ยังมีอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการให้สินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ ค.ศ. 1997 เป็นอนุสัญญาที่มีผลผูกพันทางกฎหมายต่อประเทศสมาชิก โดยบังคับให้รัฐภาคีต้องกำหนดเรื่องการให้สินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศเป็นความผิดทางอาญา และต้องดำเนินการกำหนดนโยบายในการป้องกันและปราบปราม อีกทั้งกำหนดโทษสำหรับความผิดดังกล่าวโดยอนุสัญญานี้ ถือเป็นเครื่องมือต่อต้านการทุจริตในระดับสากลฉบับแรกและฉบับเดียวที่มุ่งเน้นการเอาผิดกับฝ่ายที่ทำการให้สินบน (Supply Side) กล่าวคือ บุคคลหรือบริษัทเอกชนซึ่งเสนอหรือสัญญาว่าจะให้ หรือได้ให้สินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศและรัฐภาคีจะต้องแสดงเจตนาธรรมรวมทั้งให้การรับรองว่า บริษัทเอกชนในประเทศจะดำเนินกิจการและทำการลงทุนอย่างมีจริยธรรมไม่ยุ่งเกี่ยวกับการทุจริตและไม่ให้สินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐในต่างประเทศ ปัจจุบันมีประเทศที่เป็นภาคีอนุสัญญาทั้งหมด 39 ประเทศ ซึ่งประเทศไทยยังไม่ได้เป็นภาคีแต่อยู่ในฐานะผู้สังเกตการณ์

นอกจากนี้ยังมีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 หรือ United Nations Convention Against Transnational Organized

⁴ จาก คำแปลอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 โดยการพิจารณาของ คณะอนุกรรมการจัดทำคำแปลอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 (น. 14-15).

Crime (UNTOC) มีทั้งสิ้น 41 ข้อ มีประเทศภาคีทั้งหมด 145 ประเทศ สำหรับประเทศไทยได้ลงนามเป็นประเทศสมาชิกในอนุสัญญาดังกล่าวเมื่อ 13 ธันวาคม 2543 และมีผลบังคับใช้วันที่ 29 กันยายน 2546 ซึ่งอนุสัญญานี้ เป็นหนึ่งใน 5 อนุสัญญาฯ และพิธีสารที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายที่ประเทศไทยได้ลงนามเป็นสมาชิกจากที่มีอยู่ทั้งหมด 12 ฉบับและเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2556 พระเจ้าหลานเซอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทยประจำสหประชาชาติ ณ กรุงเวียนนา ได้ทรงเป็นผู้แทนรัฐบาลไทยในการขึ้นสัตยาบันอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nations Convention against Transnational Organized Crime - UNTOC) ซึ่งเริ่มมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2556 ตามข้อ 38 ของอนุสัญญาฯ ซึ่งอนุสัญญานี้กำหนดมาตรฐานระดับสากลเกี่ยวกับการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรม โดยมีขอบเขตการบังคับใช้ในการป้องกัน การสืบสวนและการดำเนินคดีเกี่ยวกับฐานความผิดที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาฯ 4 ฐาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรอาชญากรรม การฟอกทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำผิด การทุจริตคอร์รัปชัน และการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งฐานความผิดร้ายแรงที่อนุสัญญาฯ ได้กำหนดนิยามว่าเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป เมื่อความผิดดังกล่าวมีลักษณะข้ามชาติและเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรอาชญากรรมทั้งนี้อนุสัญญาฯ ได้ระบุถึงการให้ความร่วมมือระหว่างรัฐภาคี อาทิ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน เรื่องการโอนตัวนักโทษ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา⁵ ซึ่งความผิดในเรื่องการให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานรัฐของต่างประเทศนั้นเป็นการทุจริตคอร์รัปชันข้ามชาติตามที่คุณเขียนจะทำการวิเคราะห์ไว้ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ด้วย

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีผลการประเมินเรื่องความโปร่งใสและการทำงานของภาครัฐที่ตกต่ำลงในหลายตัวชี้วัด โดยตัวชี้วัดด้านความสามารถการแข่งขันในภาครัฐของ World Economic Forum มีอันดับที่ตกต่ำลง อันดับของความโปร่งใสในการทำนโยบายสาธารณะ และความเชื่อถือของนักการเมืองไทยในสายตาสาธารณะชน ประเทศไทยมีอันดับที่ตกต่ำลง การแก้ไขปัญหาการทุจริต ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากด้านภาครัฐและภาคเอกชน โดยภาครัฐจะต้องมีการพัฒนาธรรมาภิบาล เพิ่มความโปร่งใสในการทำงานเพื่อลดการทุจริตในด้านอุปสงค์ ส่วนด้านอุปทาน ภาคเอกชนจะทำให้การทุจริตลดลงได้จากการตกลงร่วมกัน

⁵ กระทรวงการต่างประเทศ. (2556). การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรามปรามและลงโทษ การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กเสริมอนุสัญญาฯ. สืบค้น 4 พฤศจิกายน 2557, จาก <http://www.mfa.go.th/main/th/media-center/14/40175-การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรม>

ของแต่ละบริษัท ที่ต้องมียุทธศาสตร์ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการคอร์รัปชัน การจะเอาชนะปัญหาการทุจริตได้ จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ต้องมีการจับผู้กระทำความผิดที่เป็นรายใหญ่ให้เห็นเป็นตัวอย่าง ขณะเดียวกันก็ต้องทำให้ตลาดมีการแข่งขันได้อย่างเสรี และในการทำงานของภาครัฐ ต้องมีการลด ขั้นตอนของเจ้าพนักงานที่เป็นการใช้ดุลยพินิจลง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความรับผิดชอบ⁶

สำหรับประเทศไทยการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐมีการกำหนดให้เป็น ความผิดอาญาทั้งผู้ให้และผู้รับสินบน⁷ ซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาลักษณะความผิด เกี่ยวกับการปกครองและความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม ซึ่งคำว่า เจ้าพนักงาน ศาลฎีกาได้ตีความว่า หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งโดยทางการของรัฐไทยให้ปฏิบัติราชการของรัฐไทยเท่านั้น⁸ จึงไม่หมายความรวมถึงเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ ฉะนั้นหากมีการให้และรับสินบน แก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศทั้งผู้ให้สินบนก็ไม่มี ความผิดฐานให้สินบนเจ้าพนักงานและ เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศผู้รับสินบนก็ไม่มี ความผิดฐานเจ้าพนักงานรับสินบนตามประมวล กฎหมายอาญา ทั้งที่ปัจจุบันประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ มีการติดต่อค้าขาย มีการทำธุรกิจ ระหว่างกัน ทั้งยังมีความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างประเทศกับประเทศต่าง ๆ มากขึ้น ประกอบกับมีเจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศและเจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ เข้ามาปฏิบัติงานในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

หากมีผู้กระทำความผิดฐานให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ ในประเทศที่มีกฎหมายบัญญัติความผิดฐานให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ เป็นความผิดอาญา เมื่อรัฐต่างประเทศต้องการนำตัวผู้กระทำความผิดไปดำเนินคดีในประเทศ ของตนก็จะไม่สามารถร้องขอให้ส่งผู้กระทำความผิดเป็นผู้ร้ายข้ามแดนกลับไปดำเนินคดี ในประเทศของตนได้ เพราะพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551 มาตรา 7⁹ ได้กำหนด ความผิดที่จะสามารถส่งเป็นผู้ร้ายข้ามแดนได้ต้องเป็นความผิดอาญาที่ทั้งประเทศผู้ร้องขอ คือรัฐต่างประเทศและประเทศผู้รับคำร้องขอคือประเทศไทยได้กำหนดให้เป็นความผิดอาญา ด้วยกัน แต่ความผิดฐานให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศนั้น ปัจจุบันประเทศไทย

⁶ ไทยพับลิก้า. (ม.ป.ป.). *ฝ่าวิกฤติคอร์รัปชัน*. สืบค้น 28 ธันวาคม 2556, จาก <http://thaipublica.org>

⁷ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 144 และมาตรา 149.

⁸ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 700/2490.

⁹ มาตรา 7 ความผิดที่จะส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ต้องเป็นความผิดอาญาซึ่งกฎหมายของประเทศผู้ร้องขอและ กฎหมายไทยกำหนดให้เป็นความผิดอาญาซึ่งมีโทษประหารชีวิตหรือมีโทษจำคุกหรือโทษจำกักเสรีภาพ ในรูปแบบอื่นตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นความผิดที่ได้กำหนดไว้ให้มวดเดียวกันหรือเรียกชื่อความผิด เป็นอย่างเดียวกันของทั้งสองประเทศหรือไม่ก็ตาม.

ไม่ได้บัญญัติไว้เป็นความผิดอาญา ประเทศไทยจึงไม่สามารถส่งผู้กระทำความผิดฐานให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศเป็นผู้ร้ายข้ามแดนให้แก่รัฐต่างประเทศได้ ดังนั้นหากประเทศไทยได้แก้ไขความผิดดังกล่าวให้เป็นความผิดอาญา ก็จะสามารถดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ ทำให้เป็นประโยชน์ต่อความร่วมมือระหว่างประเทศของประเทศไทยกับรัฐต่างประเทศในอนาคตอีกด้วย

จึงเห็นได้ว่า ปัญหาการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศไม่ได้เป็นเรื่องระดับท้องถิ่นของแต่ละประเทศอีกต่อไป แต่เป็นปรากฏการณ์ข้ามชาติซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมทั้งปวงและเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ บัณฑิตการพัฒนาประเทศและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความเจริญในสังคมและความผาสุกแก่ประชาชน ทั้งการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศยังมีรูปแบบและพฤติกรรมการเรียกรับสินบนที่เปลี่ยนแปลง และแตกต่างไปจากอดีตและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นจึงศึกษาปัญหาดังกล่าวเพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานให้มีขอบเขตความรับผิดชอบครอบคลุมถึงการให้สินบนและรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศที่เป็นไปตามความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และจากการศึกษาพบว่า ควรบัญญัติความรับผิดฐานให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศไว้ในประมวลกฎหมายอาญา อันเป็นผลทำให้สามารถนำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความผิดของผู้ใช้และผู้สนับสนุน รวมถึงโทษในการพยายามกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้กับความผิดนี้ได้อีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงความหมาย สาเหตุ การให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ และทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดและการลงโทษ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาขอบเขตความรับผิดเกี่ยวกับการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยมีขอบเขตไม่ครอบคลุมถึงกรณีการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ ตลอดจนข้อจำกัดในเรื่องอายุความฟ้องร้องกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี

3. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายในการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาเกี่ยวกับการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศตามอนุสัญญาระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับประเทศไทย

4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานให้มีขอบเขตความรับผิดชอบครอบคลุมถึงการให้สินบนและรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศที่เป็นไปตามความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000

1.3 สมมติฐานการศึกษา

การป้องกันและปราบปรามเพื่อขจัดปัญหาเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศโดยบทบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญานั้นพบว่า ในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติความผิดตามกฎหมายอาญามาตราใดที่มีวัตถุประสงค์มุ่งป้องกันและปราบปรามมีเพียงบทบัญญัติของกฎหมายอาญาเฉพาะเกี่ยวกับให้สินบนเจ้าพนักงานตามมาตรา 144 167 และเจ้าพนักงานรัฐเรียกรับสินบนตามมาตรา 143 149 150 201 และมาตรา 202 เท่านั้น จึงเป็นช่องว่างทางกฎหมายอาญาของไทยที่ทำให้ไม่สามารถใช้บังคับได้ในกรณีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ ซึ่งส่งผลทำให้ผู้ให้สินบน ผู้รับสินบน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศไม่มีความผิดตามกฎหมายอาญาของไทย และส่งผลให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศไม่บุคคลที่สามารถส่งเป็นผู้ร้ายข้ามแดนได้ เพราะตามพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551 มาตรา 7 วางหลักเกณฑ์การส่งผู้ร้ายข้ามแดนไว้ว่าความผิดที่กระทำนั้นต้องเป็นความผิดที่ประเทศผู้ร้องขอและประเทศผู้รับคำร้องขอได้กำหนดให้เป็นความผิดอาญาของทั้งสองประเทศด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงทำให้ประเทศที่มีกฎหมายบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศเป็นความผิดตามกฎหมายอาญาของประเทศตนไม่สามารถร้องขอให้ส่งผู้กระทำความผิดเป็นผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศไทยได้เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศเป็นความผิดอาญาของประเทศไทย

ในต่างประเทศหลายประเทศให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าวภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000

โดยบัญญัติให้การกระทำเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศเป็นความผิดทางอาญาในฐานที่ประเทศไทยเป็นประเทศภาคีสมาชิกอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 จึงควรอนุวัติ เพื่อเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศตลอดจนบทบัญญัติเรื่องอายุความที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อนำมาใช้จัดปัญหาเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการศึกษาถึงปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นถึงการให้คำจำกัดความเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ การให้และรับสินบน ขอบเขตความรับผิด การกำหนดบทลงโทษ และการกำหนดอายุความ โดยขอบเขตของการศึกษานั้นได้ทำการศึกษาถึงความหมาย สาเหตุ การให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ และทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดและการลงโทษ ตลอดจนมาตรการทางกฎหมายในการกำหนดความรับผิดทางอาญาเกี่ยวกับการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศตามอนุสัญญาระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศราชอาณาจักรสวีเดน และประเทศราชอาณาจักรเดนมาร์ก เป็นต้น โดยศึกษาถึงช่องว่างของกฎหมายที่จะนำมาแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทย ในปัจจุบันให้มีความเหมาะสม ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาข้อมูลโดยวิจัยเอกสาร (Documentary Research) กล่าวคือ เป็นการใช้วิธีการศึกษาโดยการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจาก งานวิจัย หนังสือ บทความวารสาร วิทยานิพนธ์ แนวคำพิพากษาของศาลฎีกา ประกาศกระทรวงต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมารวบรวม เปรียบเทียบและวิเคราะห์หาข้อสรุปที่เหมาะสมในการให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความหมาย สาเหตุ การให้และรับสินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ และทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดและการลงโทษ

2. ทำให้ทราบถึงปัญหาขอบเขตความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยมีขอบเขตความรับผิดชอบไม่ครอบคลุมถึงกรณีการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศ ตลอดจนข้อจำกัดในเรื่องอายุความฟ้องร้องกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี

3. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายในการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาเกี่ยวกับการให้และรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศตามอนุสัญญาระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศ

4. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการให้และรับสินบนของเจ้าพนักงานให้มีบทบัญญัติในเรื่องอายุความฟ้องร้องสะกดหยุดอยู่ในกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนี และขอบเขตความรับผิดชอบครอบคลุมถึงการให้สินบนและรับสินบนเจ้าพนักงานของรัฐต่างประเทศที่ให้เป็นไปตามความระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000